

Eğitim vizyonu ve tasarım+kuram dergisi

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Mimarlık Fakültesi yayını olan tasarım+kuram dergisi beş yılı aşan bir süredir yayını sürdürmektedir. Dergi, 'bilimsel ve mesleki yazı türlerinin yayınlanmasını sağlayarak, mesleki ve akademik iletişim ortamının gelişimine, bilgi üretimi ve paylaşımına katkıda bulunmayı' amaçlamaktadır. Hakemli ve çağrılı yazı türlerinin yer aldığı dergi yılda iki kez yayınlanmayı, hakemli bir dergi olarak bilimsel ortamda önemli bir yer edinmeyi hedeflemektedir. Derginin yayına hazırlandığı bu dönemler dünyada, ülkemizde ve üniversitemizde hızlı değişimlerin yaşandığı dönemlerdir. Dergi bu değişimleri de bilimsel ortamda tartışmakta ve eğitime yansıtma için çaba harcamaktadır. Derginin yayınlanmasına katkı sağlayan ve bu hedefte çalışan biz akademisyenler bir yandan bilimsel sorumluluklarımızı yerine getirirken diğer yandan da yapıcı ve yaratıcı olma, günceli yakalama, gelişmenin yanında yer alabilme çabalarını da dergiyi yayına hazırlayarak sürdürmekteyiz.

İşte bu yeni vizyon içinde dergi son sayısını size sunmaktadır.

Eğitim vizyonu

Ekonomik büyüme, bu yüzyılda gelişmenin odağına yerleştirilmiştir, ayrıca kalıcı bir ekonomik gelişmenin ancak geniş kapsamlı bir EĞİTİM altyapısının desteklenmesi ile gerçekleşebileceği sonucuna ulaşılmıştır. Değişimin içinde yer aldığı son onlu yıllarda ülkeler hazırladıkları vizyonda İNSANI merkeze yerleştirmişlerdir. İnsan merkezli gelişme olarak tanımlanan bu dönemde insan sermayesi kavramı ile insana yapılacak yatırımın önemi ve gücü bir kez daha öne çıkmıştır. İnsan sermayesi şüphesiz burada nitelikli / eğitilmiş insan gücü yaratma anlamına gelmektedir.

Harvard Üniversitesinden Prof. Cladua Goldin, 'ABD 1900'lerden başlayarak bir insan sermayesi yüzyılı geçirmiştir. ABD'de eğitimin kitleselleşmesi ve üniversitelerin gelişmesi ekonomik büyümenin paralelinde ilerlemiş, 1950'lerde ise ABD ile Avrupa arasında derin bir eğitim açığı oluşmuştur' demektedir. (Kaleağası, Bahadır, Radikal 07.02.2004) Avrupa da zaman içinde bu eğitim açığını kendi yönünde kapama çabaları sarf etmiş ve eğitim niteliği açısından ABD ile yarışabilir hale gelmiştir.

Avrupa Birliği gelişim süreci içinde ise yeni bir EĞİTİM VİZYONU öne çıkmıştır. Avrupa yeni EĞİTİM VİZYONU içinde, ABD deneyiminden yola çıkarak, insan

sermayesine dayalı bir eğitim modeli için yeni, temel, stratejik bir çerçeve oluşturmuştur. Bu vizyon içinde yer alan temel strateji ekonomik büyüme kadar eğitim politikalarının da üretilmesi gereği yönünde idi. Küreselleşme sürecinde Avrupa Birliği bir taraftan rekabet gücü yüksek, bilgi temelli bir ekonomi yaratma hedefine yönelirken, diğer taraftan da ortaya koyduğu bu hedef çerçevesinde merkeze insan sermayesini yerleştirerek eğitimi öne çıkarmıştır. Böylesine güçlü bir yaklaşımın nedeni ise insana yapılan yatırımın, fiziksel ve finansal yatırımdan çok daha etkin bir gelecek kurgulayacağı görüşüdür. İşte Avrupa Birliği oluşum sürecinde, süreç ile aynı pararelde EĞİTİM VİZYONU oluşturulmuş ve hızla yaşama geçirilmiştir. Çok bileşenli bu vizyon içinde eğitimin yeniden yapılandırılması da kaçınılmaz olmuş, kurumsallaşma / yeniden örgütlenme / yaşam boyu sürekli eğitim / eğitimin aktörlerinin yeniden tanımlanması gibi yeni eğitim politikaları gündeme gelmiştir.

Bu yeniden yapılanma sürecinde Avrupa Komisyonu, Avrupa Üniversiteleri Birliği'ni (EUA European University Association) kurmuş, bu birlik Bologna süreci kapsamında 1999 yılında Avrupa Yüksek Öğretim Alanı'nı (European Higher Education Area) oluşturarak eğitimin yeni gelişim vizyonu içinde önemli reformları gündeme getirmiştir. (EUA Trends 2003, European Commission Directorate General for Education and Culture) Bu kapsamda Avrupa Topluluğu, Üniversiteler Birliği içinde Avrupa üniversitelerinin durumunu sorgulamış, gelecek için rollerini nasıl gördüklerini, eylem için seçtikleri öncelik alanlarını, süreç içinde merkezî yönetimden beklentilerini sürekli tartışmıştır. Bu süreçte üniversitelerin rolünün toplumsal gelişmenin merkezinde olduğu vurgulanarak eylem alanları ve temel hedefler belirlenmiştir. Bunlar;

- 1-Üniversiteleri bir kamusal sorumluluk olarak görmek ve düzenlemek,
- 2-Araştırmayı yüksek öğrenimin bir iç parçası olarak birleştirmek ve güçlendirmek,
- 3-Üniversitelerde yeniden güçlü bir kurumsal yapılanma oluşturarak akademik kaliteyi geliştirmek,
- 4-Eğitimde kurumlar arası hareketliliği ve sosyal boyutu artırmak,
- 5-Avrupa karar çevresini, kalite ve güven artırma bağlamında geliştirmek,
- 6-Bologna Sürecini ileriye taşımak, olarak saptanmıştır.

(Graz Declaration 2003, Forward From Berlin: The Role Of The Universities, EUA 2003)

İçinde yer aldığımız dönemde yukarıda açıklanan bilgilerde de görüldüğü üzere küresel/bölgesel/yerel alanlarda sosyal ve ekonomik gelişme için üniversiteler

gelişmenin odağında yer almakta, bilgi akışını yaratmakta, kültür ve değerlerin ancak üniversiteler aracılığı ile üretilebileceği bilinci her fırsatta ortaya konmaktadır. Geleceğin üniversiteleri araştırmaya dayalı eğitimler, güçlü araştırma kapasiteleri ile yaratıcı bilgiyi savunmaktadırlar. 2010 hedefli gelişmelerde 'eşitlik / bilgiye erişebilirlik / burs olanakları / araştırma kapasiteleri / akademik kalite / kültürel yeniden yapılanma' gibi konular eğitimde yeni değerler olarak öne çıkmaktadır. Yine bu değerler içinde öğrenciye verilen önem artmış, öğrenciler için bireysel ve esnek öğrenim yolları açılmış, çalışabilirliği artırmak, üniversiter kurumları daha çekici kılmak temel hedefler olmuştur. Sonuç olarak da üniversitelerin bu önemli gelişmeler içinde etkin rolü bir kez daha öne çıkmıştır.

tasarım + kuram

Üniversitemiz de böylesine önemli bir süreçte, yeniden yapılanma bağlamında, hızla yenilikçi yaklaşımları ve uyum sürecini yaşama geçirmiştir. Avrupa Eğitim Alanında yer almak için gerekli işlemleri yapmış, uluslararası ilişkiler koordinatörlüğünü kurmuştur. Bu paralelde kredili sisteme geçilmiş, eğitim bilgi paketi oluşturulmuş (info package), kredi transfer sistemi uyumlandırılmış ve gerek öğrenciler, gerekse de öğretim üyeleri için kurumsal hareketlilik olanakları sağlanmıştır.

Bu yenilikçi ve hareketli süreçte tasarım+kuram dergisi de hakemli bir dergi olma misyonu çerçevesinde yeniden yayınlanma hazırlıklarını hızlandırmış ve yılda iki sayının yayınlanmasını sağlayarak bilimsel alanda yerini güçlendirmeyi bir kez daha benimsemiştir. tasarım+kuram dergisi çağrılı makaleler ve hakemlere yollanan diğer makaleler ile bir bütündür. Bilimsel araştırma ve eğitimde gelişmeye katkının yanı sıra bir kurum belleği oluşturmayı da üstlenmiştir.

Dergimizin bu sayısında iki çağrılı makale ve yedi değişik konuda özgün makaleler yer almaktadır. tasarım+kuram dergisinin yayınlanmasını sürekli kılma çabalarımız için bizleri destekleyen, başta Sayın Rektör Prof. Dr. Onur Altan ve Sayın Dekan Prof. Dr. İlgi Yüce Aşkun'a teşekkürlerimi sunuyorum, ayrıca dergiyi büyük bir özveri ile yayına hazırlayan ve emeği geçen tüm arkadaşlarıma, üretici ve yaratıcı çabaları için genç akademisyenlere teşekkürlerimi iletiyorum. Saygılarımla.

Prof. Dr. Güzin KONUK